

Näkökulmia taitoaukeaman tehtävään s. 137

a) Mitä muutoksia kankaan tuotannossa tapahtui Englannissa vuosina 1820–1880?

(8 p)

- Tuotannon määrä kasvoi yli kymmenkertaiseksi.
- Vuonna 1820 lähes kaikki tuotanto tapahtui kotona, vuonna 1845 alle puolet työntekijöistä työskenteli kotona ja vuonna 1880 kaikki työskentelivät tehtaassa.

b) Mikä selittää muutoksia? (8 p)

- Tehdastyö kasvatti tuotannon määrän monikertaiseksi.
- Tehtaassa oli koneita, joiden ansiosta yksi työntekijä tuotti huomattavasti enemmän kangasta kuin kotona ilman koneita. Esimerkiksi vuosina 1820–45 työntekijöiden määrä hieman jopa laski, mutta tuotannon määrä kasvoi yli nelinkertaiseksi.
- Vuosina 1845–80 työntekijöiden määrä kasvoi 20 %, mutta tuotannon määrä kasvoi noin 200 %.
- Tehokkaat koneet siis kasvattivat tuottavuutta: sama tai pienempi joukko työntekijöitä sai aikaan moninkertaisen tuotannon aikaisempaan verrattuna.

c) Mitä vaikutuksia teollistumisella oli työläisen asemaan 1800-luvulla? (14 p)

- 1800-luvun alkupuolella teollisuustyö oli huonosti palkattua ja työpäivät olivat todella pitkiä.
- Työläiset joutuivat sopeutumaan koneen työtahtiin. Jos he eivät sitä kestäneet, joku toinen otettiin tilalle.
- Työ oli vaarallista: erilaiset onnettomuudet olivat yleisiä ja pöly aiheutti sairauksia.
- Työväen järjestäytyminen paransi vähitellen työläisten asemaa. Työnantajat paransivat työehtoja ja niitä helpotettiin myös lainsäädännöllä.
- Työaika lyheni vähitellen ja kun palkkataso samaan aikaan hiljalleen nousi, työläisten elintaso parani.
- Teollistuminen loi ihmisille mahdollisuuksia. Moni ihminen muutti maaseudulta kaupunkiin paremman elämän toivossa. Osa työläisistä lähti siirtolaisiksi ulkomaille ja yritti siten parantaa omaa toimeentuloaan.
- Teollistuminen muutti erityisesti naisten yhteiskunnallista asemaa.
- Myös teollisuuskaupunkien olosuhteet kohenivat. Aluksi kaupunkeja vaivasivat mm. ahtaus, savusumu, taudit ja saasteet. Vähitellen ongelmiin alettiin kiinnittää huomiota. Esimerkiksi viemäröinti, katukivet, puistot, kaavoitus ja joukkoliikenne helpottivat elämää teollisuuskaupungeissa.